

Tájékoztató
a 2017. évi KSZR szolgáltatásokról Balatonrendes településen

Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár (8200 Veszprém, Komakút tér 3.) 2012. december 21-én kötött Megállapodást a könyvtárellátási szolgáltatás nyújtásáról és igénybevételéről Balatonrendes Község Önkormányzatával.

Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár, mint nyilvános szolgáltató könyvtár a Megállapodásban vállalt szakmai feladatait a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendeletben foglaltak szerint, a mindenkor érvényben lévő költségvetési törvényben meghatározott kiegészítő támogatás terhére folyamatosan végzi a **tapolcai Wass Albert Könyvtár és Múzeum együttműködésével**:

- Rendszeresen gyarapítjuk a szolgáltató helyi könyvtári állományát.
- Folyamatosan szervezzük a dokumentumok kiszállítását, valamint elektronikusan is nyilvántartásba vesszük a beszerzett dokumentumokat, és a könyvtári integrált rendszer adatbázisában feldolgoztuk oly módon, hogy azok adatai a könyvtári szolgáltató helyen is hozzáférhetőek, visszakereshetőek legyenek.
- Biztosítjuk az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer (ODR) szolgáltatásainak igénybevételi lehetőségét, könyvtárközi kölcsönzés útján folyamatosan teljesítjük a használók kéréseit, ha a helyben lévő gyűjteményben nem található meg a kért könyvtári dokumentum vagy információ.
- Tájékoztatót nyújtunk az Interneten elérhető webes katalógusban a szolgáltató helyi könyvtári állományáról.
- Weboldalainkon minden fontos információ elérhető, szabadon hozzáférhető a <http://www.ekmk.hu/index.php/kszs> oldalon, valamint a városi könyvtár honlapján: www.vktapolca.hu
- Biztosítjuk a megyei könyvtár állományát feltáró adatbázisok (elektronikus katalógusok) használatát, valamint hogy az országos könyvtári rendszerrel és az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerrel kapcsolatos tájékoztatók a szolgáltató helyeken is hozzáférhetőek legyenek.
- Segítjük az elektronikus könyvtárak és az elektronikus formában hozzáférhető dokumentumok használatára irányuló szolgáltatás elérését (MANDA, PRIMO - Veszprém megyei könyvtárak keresőfelülete).
- A szolgáltató könyvtár a szolgáltató helyre vonatkozó adatokat és információkat közzéteszi a megyei könyvtár honlapján.
- Elvégeztük a 2017. évről a statisztikai adatszolgáltatást 2018. március 1-jéig a Könyvtári Intézet és az EMMI (Emberi Erőforrások Minisztériuma) felé.
- A szolgáltató helyet bevonjuk az országos és térségi szakmai programokba (pl. Internet Fiesta, Országos Könyvtári Napok).
- Helyismereti gyűjteményünkkel, sajtófigyeléssel segítjük a településekre, a településen élőkre vonatkozó információk, dokumentumok gyűjtését.
- A gyermekek számára igény szerint a megyei és a városi könyvtárban, és az adott településen is könyvtárhasználati foglalkozásokat tartunk, bevonjuk őket a korosztályukat érdeklő városi, megyei és országos versenyekbe, programokba (pl. Mesevetélkedő, olvasópályázatok).

- Negyedévente legalább egy alkalommal a lakosság érdeklődésének megfelelő kulturális, közösségi, könyvtári rendezvényeket és programokat, kiállításokat szervezünk.
- Segítséget nyújtunk a könyvtári szolgáltató helynek az egységes arculatának kialakításához.

2. Balatonrendes község Könyvtári, információs és közösségi hely 2017. évi működési környezetének bemutatása, személyi, tárgyi, infrastrukturális feltételek rövid összefoglalása.

Sem a könyvtáráépület, sem a könyvtári helyiség tekintetében nem történt számottevő fejlesztés/változás az elmúlt időszakban, a karbantartási munkák folyamatosak. A könyvtár üzemeltetéséhez, a szolgáltatások működtetéséhez rendelkezésre álló infrastruktúra megfelelő.

A feltételek adottak a számítógépes kölcsönzés bevezetéséhez.

A könyvtáros személyében nem történt változás az elmúlt évben.

3. Rövid összefoglaló a Megállapodásban vállalt könyvtárellátási szolgáltatások nyújtásáról és igénybevételéről a szolgáltató helyen.

- Állománymenedzsment (dokumentumszolgáltatás, nyilvántartás, feltárás, gondozás)

A 2017. évben intézményünk a fogyasztói árhoz képest könyvek esetében 36%, egyéb dokumentumok esetében 10% kedvezménnyel jutott hozzá a beszerzett dokumentumokhoz. Ennek eredményeképpen Balatonrendes község állománya 65 db dokumentummal gyarapodott.

A települések számára történő dokumentumbeszerzéssel párhuzamosan épül a háttérállomány, amelybe az eddigiekben összesen 2.407 db dokumentum került be. Az állománynak ez a része rendelkezésre áll valamennyi település számára. Gyarapítása alkalmával figyelmet fordítunk arra, hogy egy olyan dokumentumbázist hozzunk létre, amely értéket képviselő, színvonalas, ugyanakkor maximálisan kihasználható.

Könyvtárközi kölcsönzéshez a települési könyvtárak mind egymás állományát, mind saját gyűjteményünket, mind a megyei könyvtár állományát igénybe vehetik.

- Információs szolgáltatás

Fontos, hogy lakóhelyétől függetlenül minden könyvtárhasználó hozzájusson a számára szükséges információkhoz. Mivel az elsődleges forrás az internet, intézményünk arra törekszik, hogy minden közhasznú, közérdekű információt közzétegyen honlapján. A tájékozódást szolgálja szintén a honlapunkon keresztül elérhető elektronikus katalógusunk is. Mindemellett honlapunkon felhívjuk a figyelmet olyan webhelyekre, adatbázisokra, amelyek segítik az önálló informálódást, tanulást.

A települési könyvtárakkal és az azok szolgáltatásaival kapcsolatos információk összegyűjtése, aktualizálása folyamatos.

A településre és a megyére vonatkozó helyismereti jellegű dokumentumok (könyvek, kéziratok) több szempontú keresése biztosított a honlapunkon elérhető elektronikus katalóguson keresztül. Annak érdekében, hogy nagyobb hangsúlyt fektessünk a helyismereti

információk vonatkozásában az elektronikus úton hozzáférhető adatokra, megkezdjük a TextLib integrált könyvtári rendszerben eddig feltáratlan egyéb dokumentumok (pl. fotók) feldolgozását és digitalizálását.

Szintén folyamatos a Tapolcai járás területéhez tartozó településekkel kapcsolatos lapkivágatok napi szintű rögzítése és tárgyszavazása az integrált könyvtári rendszerben. Az egyes rekordokhoz hozzárendeljük az adott cikkhez tartozó lapkivágat digitalizált verzióját.

Folyamatos a szolgáltatóhelyre vonatkozó adatok, információk összegyűjtése, amelyeket továbbítunk az Eötvös Károly Megyei Könyvtár felé. A könyvtári rendezvényekhez tartozó plakátok, beszámolók és képanyag szintén megjelenik a megyei könyvtár honlapján.

- Képzés, szakmai tanácsadás, módszertani segítségnyújtás

A hagyományos módszertani tanácsadást a feldolgozó csoport munkatársai végezték. Ez a 2017. évben elsődlegesen a személyes látogatások alkalmával történt, amikor munkatársaink felkeresték a kistépülési könyvtárakat, illetve a szolgáltatóhelyeken alkalmazott könyvtárosok érkeztek intézményünkbe ügyintézés céljából. Kompetens munkatársaink minden esetben igény szerint nyújtottak segítséget és adtak tanácsot általános és specifikus kérdésekben.

- Közösségi szolgáltatások (rendezvények, tanfolyamok)

Programjainkkal igyekeztünk minden korosztályt megszólítani, illetve figyelembe venni olyan tényezőket, amelyek befolyásolják a rendezvényszervezést (pl. van-e a településen óvoda/iskola, milyen a lakosság kor szerinti összetétele, mekkora a lakónépesség).

Annak ellenére, hogy a településeken alacsony a 14 év alatti könyvtárhasználók száma, fontosnak tartjuk, hogy számukra is színvonalas programokat szervezzünk. Hasonlóképpen kiemelten kezeljük ezt az aktív korú népesség esetében, mivel – a települések elöregedése miatt – egyre nagyobb problémát okoz a könyvtárat csak ritkán, vagy egyáltalán nem használó réteg megszólítása.

Az elmúlt évek folyamán a rendezvényszervezésnek többféle formáját is alkalmaztuk. A jól bevált gyakorlatot megtartottuk, a kevésbé alkalmasnak bizonyulót elvetettük. Így 2017-ben a következő metódust alkalmaztuk a KSZR-programok megszervezése céljára:

- ♦ Kiajánlott rendezvények meghatározott témában, saját munkatársaink szervezésében, kivitelezésében (rendezvénylista alapján, konkrét témák/címek szerint, illetve egyeztetést követően a könyvtáros személyes kérése alapján).
- ♦ Kiajánlott rendezvények külső előadó részvételével (a szolgáltató könyvtár által készített lista alapján, illetve egyeztetést követően a könyvtáros személyes kérése alapján).
- ♦ A könyvtáros által szervezett, lebonyolított ingyenes programok (ezzel a lehetőséggel abban az esetben élünk, ha azt a körülmények indokolták, pl. korábban fixált, külső előadó részvételével lebonyolítandó rendezvény betegség miatt elmaradt).

A rendezvények főbb típusok szerint:

- ♦ Helytörténeti témájú előadás a település (pl. 1848/49-es forradalom és szabadságharc, világháborúk), vagy a szűkebb tájegység valamely történeti korszakához (pl. középkori bencés kolostorok, egykori várak és erődítmények) kapcsolódva. Kiemelt célcsoport: felnőtt és idősebb korosztály.
- ♦ Komplex tematikus kézműves foglalkozás igény szerint (pl. adventi-karácsonyi készülődés, használati vagy dísz tárgyak elkészítése különböző papíртеchnikák alkalmazásával). Kiemelt célcsoport: gyermek korosztály.
- ♦ A népzene és a néptánc témáját felölelő ismeretterjesztő előadások gyakorlati hangszeres és táncos bemutatóval. Kiemelt célcsoport: gyermek korosztály.
- ♦ Színpadi (színdarabok, zenés-táncos, musical) jellegű előadások. Kiemelt célcsoport: gyermek, felnőtt és idősebb korosztály.
- ♦ Verses-zenés irodalmi összeállítás különböző irodalmi művek feldolgozásával. Kiemelt célcsoport: gyermek korosztály.
- ♦ Alkalmi jellegű zenés irodalmi előadások (pl. Idősek Napja, zenés adventi irodalmi műsor, Télapó). Kiemelt célcsoport: gyermek, felnőtt és idősebb korosztály.
- ♦ A helyi könyvtáros által szervezett ingyenes program (pl. kézműves foglalkozás, történelmi eseményhez kapcsolódó megemlékezés, filmvetítés). Kiemelt célcsoport: gyermek, felnőtt és idősebb korosztály.

- Használati adatok

A 2017. évi használati adatok a következőképpen alakultak:

Regisztrált használó: 15 fő

Személyes (helybeni) használat: 375 alkalom

Kölcsönzött dokumentum: 121 db

A használati adatokban az előző évekhez viszonyítva stagnálás/csökkenés mutatkozik, ezért részben emiatt szükséges lenne a rendezvények látogatóinak regisztrálása valamilyen formában.

Ugyanakkor – részben a KSZR rendezvényeknek köszönhetően – a könyvtár magasabb szinten kapcsolódik be a lokális közösség kulturális életébe.

A település a programokat a könyvtári szolgáltatás részeként kapja, ezek minden esetben ingyenesen látogathatóak. Intézményünk kérése, hogy a résztvevők minden esetben beiratkozott olvasók legyenek, amennyiben eddig nem voltak, akkor erre a könyvtáros biztosítson lehetőséget a program helyszínén.

4. Fejlesztések, tervek a 2018. évre

- Dokumentumellátás

A gyűjteményfejlesztés fő célja, hogy minden szolgáltatóhelyen a keresletnek megfelelő, széles körű, változatos, igényes kivitelű és beltartalommal bíró dokumentumválaszték álljon rendelkezésre. Ennek érdekében az olvasói igények és a gyűjtőköri szabályzat elveinek figyelembe vételével, a lehető leggazdaságosabb módon tervezzük felhasználni a 2018. évben rendelkezésre álló beszerzési keretet. A gyűjteményfejlesztés alapelvei az idei évben sem változnak. A legkeresettebb dokumentumtípus a könyv, ezen belül kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekkönyvekre (keresett irodalom, emellett gyorsan elhasználódik), illetve az újdonságokra és a kihasználhatóság szempontjainak leginkább megfelelő, igényes irodalomra minden területen.

A szolgáltatóhelyek letéti állománya mellett folyamatosan fejlesztjük évek óta gondosan épített háttérállományunkat.

- Állományellenőrzés, selejtezés

A 2018. évben folytatjuk a kistélepülési könyvtárak gyűjteményeinek gondozását, amely a következő munkafolyamatokból áll: az állomány megtisztítása a tartalmilag és/vagy formailag már nem megfelelő dokumentumoktól, törlési jegyzék készítése, leltár, hiányzó jelzetek, katalóguscédula pótlása, raktári rend ellenőrzése, korrigálása, szükség szerinti újbóli kialakítása.

- Szolgáltatások megújítása

A könyvtári alapszolgáltatások fejlesztése részben az elektronikus kölcsönzésre való átállás függvénye, amely révén az olvasószolgálati/egyéb tranzakciók és a könyvtári munkafolyamatok jó része leegyszerűsödik, gyorsabbá válik.

Intézményünk a könyvtári szolgáltatásokhoz kapcsolódó ismeretek elsajátíttatása érdekében házi képzést szervez igény szerint, kiscsoportos formában.

Lehetőség szerint mihamarabb bevezetésre kerül az integrált könyvtári rendszer, ezért ezzel kapcsolatos szakmai képzést is szervezünk.

- Programok

2018-ban a rendezvényszervezés terén kiemelt figyelmet kapnak azok a települések, amelyek az elmúlt évben nagyobb idő- és energiaráfordítással, alaposan, lelkiismeretesen vettek részt a KSZR-programok megvalósításában.

Amennyiben a körülmények indokolják (lakónépesség alacsony létszáma, valamely korosztály alacsony létszáma/hiánya), megtartjuk a gyakorlatban a rendezvényszervezésnek azt a formáját, amikor egy adott rendezvényt két település számára szervezünk összevonva, oly módon, hogy annak helyszíne a nagyobb település lesz.

A 2017. év gyakorlata a továbbiakra vonatkozóan is megmarad az idei évben (lásd: Községi szolgáltatásoknál részleteztettek). 2018-ban azonban arra törekszünk, hogy az eddiginél jóval nagyobb mértékben vonjunk be a KSZR-programokba helyi kötődésű neves személyiségeket. Ezen túl – amint az előzetes igényfelmérés alapján elmondható – megnövekedett az igény a települések részéről a színházi jellegű előadások és zenés műsorok iránt.

- Igény- és elégedettségmérés

Terveink szerint kérdőíves formában végezzük a helyi könyvtáros közreműködését igénybe véve a könyvtárat használó olvasókat érintő kérdéseket illetően.

Tapolca, 2018. május 3.

Készítette:

Dr. Décsey Sándor s.k.
igazgató
Wass Albert Könyvtár és Múzeum

Tájékoztatjuk az önkormányzatot, hogy az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete, az ún. Általános Adatvédelmi Rendelet 2018. május 25-én hatályba lépett, ezt figyelembe véve kérjük, hogy készítsék el a könyvtárra vonatkozóan is az Adatvédelmi szabályzatot.

Veszprém, 2018. május 26.

Pálmann Judit
igazgató
Eötvös Károly Megyei Könyvtár
VESZPRÉM

